

40 YAŞDAN YUXARI PASİYENTLƏRDƏ KERATOREFRAKTİV ƏMƏLİYYATLARIN XÜSUSİYYƏTLƏRİ (BUYNUZ QIŞA ABLYASİYASININ İNCƏLİKLƏRİ)

Akad. Zərifə Əliyeva adına Milli Oftalmologiya Mərkəzi, Bakı şəh., Azərbaycan

Açar sözlər: *eksimer lazer, miopiya, refraktiv cərrahiyyə*

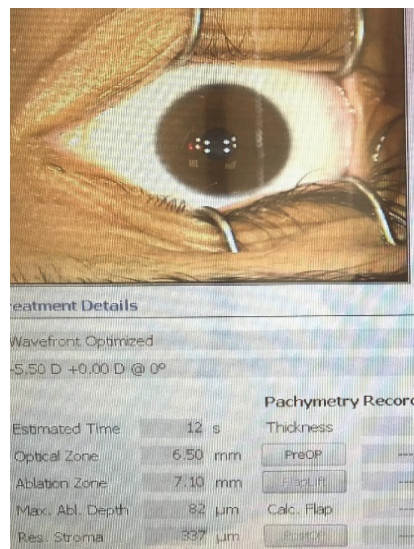
Müasir dövrdə ən çox rast gəlinən görmə orqanının patologiyaları içərisində refraktiv qusurlar ön planda durur. Refraktiv qüsurların isiq şüasını toplaya bilməməsi xüsusiyyətidir. ÜST hesablarına görə dünyada 191 mln insan bu problemdən əziyyət çəkir. Xəstəlik anadangəlmə, eyni zamanda qazanılma səbəblərdən yaranı bilər [1]. Refraktiv patologiyaların ən çox rast gəlinən forması miopiya dır. Dünya əhalisi arasında miopiya insanlarının sayı durmadan artmaqdadır. Hazırda orta məktəb şagirdlərinin 20%-i, tələbələr isə ikiqat artıq, 40%-i bu xəstəliyə düçar olunmuşdurlar [2,3,]. Son illərdə proqresivləşən miopiya əhəmiyyətli dərəcədə artmışdır. Öyrənilmişdir ki, göz xəstəlikləri strukturu arasında 30% dan çox korluqla nəticələnən yüksək dərəcəli miopiya dır [1,4]. Xəstəliyin vaxtında aşkar olunması və düzgün diaqnostikasi, ən az müalicəsi qədər önəmlidir. Uzun illər miopiya xəstəliyi yalnız eynək və kontakt linzlarla korreksiya olunurdu.

Xəstəliyin aradan qaldırılmasının ən müasir və effektiv üsulu – Eksimer Lazer cərrahiyyəsidir. Son 25 il ərzində dünyada Eksimer lazer korreksiyası yüz minlərlə insanlara tətbiq olunmuş, görmə qüsurlarının korreksiyasında daha mükəmməl nəticələrin alınması məqsədi ilə lazer avadanlıqları daha da təkmilləşmişdir [5,6]. Hal hazırda altıncı nəsil Eksimer və Femto lazer avadanlıqları tətbiq olunmaqdadır. Əməliyyatlar adətən 18-40 yaş arası şəxslərdə tətbiq olunur. Bəzən miopiya olan xəstələrdə belə bir yanlış fikir yaranır ki, yaş ötdükcə prsesbiopiyanın yaranması ilə əlaqədar görmələri bərpa olunacaq. Ancaq bu belə deyil. Belə xəstələrdə artıq, yaxın və uzaq üçün, 2 müxtəlif eynəyə ehtiyac duyulur ki, düzgün Lazer korreksiyası aparılmaqla bu problemdən azad olmaq olar. Buna görə də, 40 yaşdan sonra hər bir xəstəyə fərdi yanaşılmalıdır.

Məqsəd - 40 yaşdan yuxarı miopiya olan pasiyentlərdə buynuz qışa ablyasiyasının xüsusiyyətləri

Material və metodlar

Akad. Zərifə Əliyeva adına Milli Oftalmologiya Mərkəzinin Eksimer Lazer şöbəsində, yaşları 40-50 yaş arasında dəyişən 20 xəstə (40 göz) üzərində araşdırmalar aparılmışdır. Xəstələrə subyektiv və obyektiv oftalmoloji müayinələr aparılmışdır: vizometriya, biomikroskopiya, avtokeratorefaktometriya, tonometriya, buynuz qışanın topqrafiyası və göz dibinin müayinəsi.

Şək.1. Buynuz qışada ablyasiyanın incəlikləri

Buynuz qişanın topoqrafiyasının ətraflı müayinəsinə əsasən, ablasiya zonasının xarakteri, ablasiyanın dərinliyi və buynuz qişanın tam qalınlığı təhlil olunmuşdur. Topoqrafik müayinələr Wafelight Oculayzer (ABŞ, ALCON) və Wafelight Topolayzer (ABŞ, ALCON) alətləri ilə qiymətləndirilmişdir.

Müşahidəyə aldığımız xəstələr 2 qrupa ayrılmışdır: I qrupa 40-45 yaşlı xəstələr daxil olunmuşdur. Burada, əməliyyat planı hər iki gözdə emetropiyaya uyğun aparılmışdır;

II qrupda xəstələr dominant göz emetrop, 2-ci göz isə sph -1 D olmaqla, (kontrol göz) 45-50 yaş arası xəstələr üzərində araşdırmalar aparılmışdır. Tədqiqatlarımız zamanı xəstələrin peşə fəaliyyəti də nəzərə alınmışdır.

Müayinə olunan xəstələrdə korreksiyasız görmə itiliyi 0,05-0,1 arası olmuşdur. Korreksiya ilə görmə itiliyi 0,6-1,0 olmuşdur. Müşahidəyə aldığımız xəstələrin refraktiv göstəriciləri sph -4 D və -7 D arasında dəyişmişdir. Buynuz qişanın mərkəzi qalınlığı 530 ± 40 mkm təşkil etmişdir. Optical zona 6.50 olaraq qeyd olunmuşdur. Əməliyyatlar Wafelight EX 500 (Alcon, ABŞ) və Wafelight FS 200 (Alcon, ABŞ) cihazlarında, Wavefront Optimized üsulu ilə aparılmışdır (şək.1).

Nəticələr və onların müzakirəsi

Tədqiqata aldığımız xəstələri 1-6 ay ərzində müşahidəyə aldığımız. Alınan nəticələr 1, 3, 6 ay sonra təhlil edilmişdir və həmin göstəricilər 1 saylı cədvəldə öz əksini tapmışdır (cədvəl 1).

Cədvəl 1

Görmə itiliyinin dinamikası

Xəstələr	Əməliyyatdan əvvəl		Əməliyyatdan sonra		
	Korreksiyasız görmə itiliyi	Korreksiya ilə görmə itiliyi	1 ay	3 ay	6 ay
I QRUP	0,05±0,04	0,85±0,15	0,84±0,15	0,85±0,15	0,85±0,15
II QRUP	0,09±0,03	0,60±0,10	0,65±0,15	0,75±0,15	0,8±0,10

Ədəbiyyatlarda da qeyd olunduğu kimi, Eksimer Lazer əməliyyatlarından sonrakı refraksiyanın təyini aparılan əməliyyatın nəticəsinin qiymətləndirilməsinin əsas hissəsidir [4,7,8].

Cədvəldən də görüldüyü kimi müşahidəyə aldığımız xəstələrdə əməliyyatlardan sonra yüksək görmə itiliyi əldə edilmişdir.

Belə ki, müşahidəyə aldığımız I qrup xəstələrdə refraksiya göstəriciləri emmetropa uyğun dəyişilmişdir. Refraktiv göstəricilər sph +0,25 /-0,5 D olmuşdur. Bu xəstələr uzağa eynəkdən tamamilə azad olunmuşdur. Yaşlarına uyğun olaraq yaxına eynək təyin edilmişdir.

II qrupda, dominant gözlər emmetropa uyğun, kontrol gözlərdə xəstələrin refraktiv göstəriciləri sph -1±0,5 D arasında dəyişmişdir (şək.2). Görmə itiliyi 1 ayında ortalama $0,09 \pm 0,03$, 3 ayında $0,75 \pm 0,10$, 6 ayda isə $0,85 \pm 0,10$ təşkil etmişdir. Bununla da xəstələrin həm yaxına, həm də uzağa eynək problemi aradan götürülmüşdür. Bütün xəstələr təkrar topoqrafik müayinələrdən keçmişdir, buynuz qişada mərkəzi qalınlıq 350 mkm-i keçməmişdir.

<p>DATE: 2018.09.13 19:32 Exam. No.: 018582</p> <p><RIGHT> [REF VD=12.0mm] SPH CYL AXIS -6.00 -1.25 147 00 -5.75 -1.25 147 00 * -5.75 -1.25 145 00 < -5.75 -1.25 147 ></p> <p>[KRT @3mm] mm D AXIS K1 7.83 42.75 152 K2 7.68 44.00 62 AVG 7.78 43.50 62 CYL -1.25 152</p> <p>< KAI: 9.0@311 A > < KRI: 0.9 A ></p> <p><LEFT> [REF VD=12.0mm] SPH CYL AXIS -4.00 -1.00 179 00 * -4.00 -0.75 179 00 < -4.00 -0.75 178 ></p> <p>[KRT @3mm] mm D AXIS K1 7.93 42.50 8 K2 7.74 43.50 98 AVG 7.84 43.00 98 CYL -1.00 8</p>	<p>DATE: 2018.09.14 17:57 Exam. No.: 018710</p> <p><RIGHT> [REF VD=12.0mm] SPH CYL AXIS 0.00 -0.75 150C 0.00 -0.75 151C * 0.00 -0.75 151C < 0.00 -0.75 151 ></p> <p>[KRT @3mm] mm D AXIS < K1 8.82 38.25 160 < K2 8.62 39.25 70 <AVG 8.72 39.75 ></p> <p>NAME: _____ DATE: 2018.09.14 17:58 Exam. No.: 018711</p> <p><LEFT> [REF VD=12.0mm] SPH CYL AXIS * -0.50 -0.25 166 -0.25 -0.25 166 < -0.50 -0.50 162 < -0.50 -0.25 161 ></p> <p>[KRT @3mm] mm D AXIS K1 8.63 39.00 1 K2 8.37 40.25 91 AVG 8.50 39.75</p>
--	---

a)

b)

Şək.2. a) əməliyyatdan əvvəl; b) əməliyyatdan sonra

Vizual və refraksiya nəticələrinin təhlili, əldə olunan refraksiya effektinin dəqiqliyi, əməliyyatdan sonrakı ağırlaşmaların minimuma endirilməsi 40 yaşdan sonra da, xəstələrin eksimer lazer əməliyyat arzusunu artırmış olur.

Yekun

Beləliklə, 40 yaşdan sonra icra olunan eksimer lazer cərrahi əməliyyatı keçirmiş xəstələrin əməliyyatdan əvvəlki səviyyə ilə müqayisədə həyat tərzinin müsbət istiqamətdə dəyişdiyi təsdiq olunmuşdur.

ƏDƏBİYYAT:

1. Qasimov E.M., Aslanova V.Ə. Göz xəstəliklərinin diaqnostikası, Bakı: 2009, 86 s.
2. Тарутта Е.П. Результаты фоторефракционной кератэктомии и некоторые спорные вопросы кераторефракционной хирургии // Рефракционная хирургия и офтальмология, 2001, т.2, №1, с.4-11.
3. Aslandies İ., Mearza A. Wavefront-guided versus topography-guided // J.Cataract. Refractiv. Surgery Today Europe, 2006, p.49-51.
4. Балашевич Л.И. Хирургическая коррекция аномалий рефракции и аккомодации. Спб.: Человек, 2009, с.38-40.
5. Stanley P.F., Tanzer D.J., Schallhorn S.C. Laser refractive surgery in the United States Navy // Curr. Opin. Ophthalmol., 2008, v.19(4), p.321-324.
6. Kovin N., Pirindha G., Brien H. The uncorrected refractive error challenge // Comm. Eye Health, 2014, v.27(88), p.74-75.
7. Ruiz L.A., Cepeda L.M., Fuentes V.C. Intrastromal correction of presbiopia using a femtosecond laser system // J. Refract. Surg., 2009, v.25, p.847-854.
8. International perspectives in refractive surgery // Am. Acad. Ophthalmol., Basic and Clinical Science Section -13 Refractive Surgery, 2014-2015, p.197-202.

Сафарова А.Н.

ОСОБЕННОСТИ КЕРАТОРЕФРАКТИВНЫХ ОПЕРАЦИЙ У ПАЦИЕНТОВ СТАРШЕ 40 ЛЕТ (ТОНКОСТИ АБЛЯЦИИ РОГОВИЦЫ)

Национальный Центр Офтальмологии имени акад. Зарифы Алиевой, г.Баку, Азербайджан

Ключевые слова: *эксимер лазер, миопия, рефракционная хирургия*

РЕЗЮМЕ

Цель – особенности абляции роговицы у пациентов с миопией старше 40 лет.

Материал и методы

В исследование были включены 20 пациентов (40 глаз) в возрасте 40-50 лет. Пациенты были разделены на две группы: I группа – пациенты в возрасте 40-45 лет, план операции проводился в соответствии с эмметропией на обоих глазах; II группа – пациенты в возрасте 45-50 лет, у которых доминантный глаз с эмметропией, а второй глаз sph -1 D (контрольный глаз).

Операции проводили на устройствах Wavelight EX 500 (Alcon, США) и Wavelight FS 200 (Alcon, США) методом Wavefront Optimazed.

Результаты

Пациенты, вошедшие в исследование находились под наблюдением в течение 1-6 месяцев. У всех пациентов после операции получена высокая острота зрения.

У пациентов I группы показатели рефракции изменились в соответствии с эмметропией и они полностью освободились от ношения очков вдаль. В соответствии с возрастом были назначены очки вблизи.

Во II группе пациентов на одном глазу изменения произошли в соответствии с эмметропией, во втором контрольном глазу рефракционные показатели были в пределах $-1 \pm -0,5$ D. Благодаря этому проблема ношения очков вблизи и вдаль была решена.

Заклучение

Таким образом, у пациентов старше 40 лет, которым была применена эксимер лазерная хирургия, по сравнению с дооперационным уровнем, образ жизни изменился в положительном направлении.

Safarova A.N.

FEATURES OF KERATOREFRACTIVE OPERATIONS IN PATIENTS OLDER 40 YEARS (SUBTLETIES OF CORNERAL ABLATION)

National Centre of Ophthalmology named after acad. Zarifa Aliyeva, Baku, Azerbaijan

Key words: *excimer laser, myopia, refractive surgery*

SUMMARY

Aim – features of corneal ablation in patients with myopia older than 40 years.

Material and methods

The investigation included 20 patients (40 eyes) at the age of 40-50 years of old. The patients were divided into two groups: I group – patients aged 40-45 years, the operation plan was carried out in accordance with emmetropia in both eyes; the II group – patients aged 45-50 years in which the dominant eye was with emmetropia, and the second eye – sph -1 D (control eye).

The surgeries were carried out on the Wavelight EX 500 devices (Alcon, USA) and Wavelight FS 200 (Alcon, USA) by Wavefront Optimized method.

Results

The patients were under the observations during 1-6 months. All patients gave the high visual acuity postoperatively. In patients of the I group the refraction indices has changed in accordance with emmetropia and they were completely rid themselves of wearing glasses in the distance. In accordance with the age they were prescribed the glasses to the near. In the II group of patients in one eye there were changes in accordance with emmetropia, in the second control eye the refractive indices were within $-1 \pm -0,5$ D. Thanks to this the problem of wearing glasses near and far was solved.

Conclusion

So, in patients older than 40 years who had excimer laser surgery, the lifestyle has changed in the positive direction.

Korrespondensiya üçün:

Səfərova Aygün Nüşrəvan qızı, tibb üzrə fəlsəfə doktoru, akad. Zərifə Əliyeva adına Milli Oftalmologiya Mərkəzinin Uşaqlarda gözüün patologiyası şöbəsinin müdiri

Tel.: (99412) 569-91-36, (99412) 569-91-37

Ünvan: AZ1114, Bakı şəh., Cavadxan küç., 32/15

Email: saygun@inbox.ru